

HET VERHAAL VAN GĀDHI

Hoofdstuk uit 'De Hoogste Yoga' van Swami Venkatesananda

Vertaling: Marijke de Graad - Davidzon

[V.45-50]

Vāsiṣṭha vertelde:

O Rāma, deze cirkelgang van dood en geboorte is eindeloos; deze Māyā verdwijnt slechts door beheersing van je eigen hart (geest) en door niets anders. Om dit te illustreren is er een legende die ik je zal vertellen.

Er bestaat het gebied Kosala in deze wereld. Daar woonde eens een brahmaan die Gādhi werd genoemd. Hij was zeer geleerd en de belichaming van dharma. Vanaf zijn kindertijd was hij gemotiveerd voor onthechting en afstand doen. Op een dag ging hij naar het woud om zich te oefenen in soberheid. Hij wenste vurig om Viṣṇu te aanschouwen, ging de rivier in en begon verscheidene mantras te reciteren. Dit zuiverde zijn wezen spoedig volledig.

Na acht maanden verscheen Heer Viṣṇu voor hem en zei:

Vraag om een gunst naar je keuze.

De brahmaan antwoordde:

Heer, ik wens Uw illusoire macht (Māyā) die alle wezens misleidt en in onwetendheid houdt, te aanschouwen.

Heer Viṣṇu sprak:

Je zult mijn Māyā aanschouwen en dan onmiddellijk de illusoire waarneming der objecten opgeven.

Nadat Heer Viṣṇu verdween, kwam Gādhi uit het water en was zeer verheugd. Een aantal dagen later hield hij zich bezig met verschillende heilige activiteiten en verbleef nog steeds in de gelukzaligheid die over hem was gekomen door het aanschouwen van heer Viṣṇu.

Op een dag ging hij weer baden in de rivier met de woorden van heer Viṣṇu nog in zijn gedachten. Drijvend in het water zag hij zichzelf als een dode en door allen betreurd. Zijn lichaam was dood en zijn gezicht bleek en levenloos.

Hij zag zichzelf omringd door vele verwanten die allen luid huilden en kermde; zij waren ontroostbaar door verdriet. Zijn vrouw had zijn voeten vastgepakt en vergoot tranen alsof een dijk was doorbroken. Zijn moeder was buiten zichzelf van verdriet en hield zijn gezicht tussen de handen, schreide bittere tranen en kermde luid. Hij werd omringd door nog meer zeer bedroefde verwanten.

Hij zag zichzelf doodstil liggen, als in slaap of diepe meditatie; hij nam als het ware een lange pauze. Hij luisterde naar al het gehuil en gekerm van de familieleden en vroeg zich af: 'Wat betekent dit allemaal'? Hij was nieuwsgierig naar de aard van vriendschap en relaties.

Zijn familieleden brachten zijn lichaam spoedig naar de verbrandingsplaats. Na het verrichten van de bijbehorende rituelen plaatsten ze het lichaam op de brandstapel, staken het vuur aan en vlak daarna werd het lichaam van Gādhī verteerd door het vuur.

O Rāma, Gādhī die nog steeds in de rivier dreef, zag opeens dat hij in het gebied Bhūtamaṇḍalam was in de baarmoeder van een vrouw van een volksstam. Na verloop van tijd werd hij geboren als haar zoon. Hij groeide op tot een robuuste jongeling en werd een uitstekend jager. Hij trouwde een vrouw van de stam en werd de vader van een grote familie. Zijn kinderen werden net zo gewelddadig en verdorven als hij. Hij werd oud, maar stierf niet en verloor een voor een vrienden en familieleden. Walgend verliet hij zijn geboortegrond en vertrok naar onbekende gebieden.

Op een dag, terwijl hij van de ene naar de andere plaats trok, bereikte hij het koninkrijk Kīra, dat er welvarend en rijk uitzag. Voor hem zag hij een reuze koninklijke olifant staan. De koning die dat koninkrijk regeerde, was net gestorven zonder een opvolger na te laten. In overeenstemming met het gebruik was de olifant opgedragen een geschikte opvolger te vinden. Hij pakte de jager op en zette hem op zijn rug. Op datzelfde moment riepen de mensen in grote vreugde: "Lang leve de koning!" De olifant had de koning gekozen. Stap voor stap leerde hij uit hoofde van zijn functie het land te besturen en werd een bekende koning, Gavala genaamd. Hij bestuurde het koninkrijk rechtvaardig en wijs met mededogen en zuiverheid. Aldus verstreken er acht jaar. Op een dag dwaalde hij buiten zijn verblijven rond zonder de gebruikelijke kledij en koninklijke onderscheidingen en zag daar een groep stamleden die bekende liederen zongen. Onopgemerkt voegde hij zich bij hen en zong met hen mee. Een stamlid op leeftijd herkende hem en terwijl hij zich uit de menigte los maakte, richtte hij zich tot hem: "O Kaṭanja! Ik ben blij je te zien." Gavala negeerde dit, maar de dames van de koninklijke hofhouding en leden van het hof waren geschokt toen zij zich realiseerden dat hun koning een onwaardig stamlid was. Zij behandelden hem alsof hij een rottend lijk was. Zelfs de stedelingen vermeden hem en renden weg bij zijn aanblik.

De leiders van de gemeenschap beraadden zich en spraken: "Helaas zijn we onrein geworden door de aanraking van dit stamlid, die leefde van honden-vlees. Slechts de dood is de boetedoening voor deze onreinheid. Laten we een groot vuur maken en onze bezoedelde lichamen erin werpen om onze zielen te

zuiveren." Na dit besloten te hebben, verzamelden zij brandhout en bouwden een enorme brandstapel. Een voor een wierpen zij zich hierin.

Koning Gavala dacht: "O wee, dit alles is door mij teweeg gebracht! Waarom zou ik blijven leven; de dood is beter dan het leven. Voor degene, die door het volk onteerd is, is het beter te sterven" en rustig offerde ook hij zijn lichaam in het vuur. Toen het vuur de ledematen van Gavala begon te verzwelgen herkreeg Gādhi, die in de rivier staande zijn gebeden reciteerde, zijn bewustzijn.

Gādhi vroeg zich af 'Wie ben ik? Wat zag ik en hoe?' Hij concludeerde dat, omdat hij zo vermoeid was, zijn geest een aantal trucs met hem had uitgehaald. Hij dacht, "Natuurlijk was dit alles een illusie, want nu neem ik niets waar van dat alles!"

Na een aantal dagen bracht een andere brahmaan hem een bezoek; en Gādhi ontving zijn geëerde gast naar behoren. Tijdens hun gesprek vroeg Gādhi de gast: "Mijn beste, waarom zie je er zo vermoeid en uitgeput uit?" De gast antwoordde: "O wijze, ik zal U de waarheid vertellen! In het noorden is een koninkrijk bekend als Kīra. Ik hoorde daar een uitzonderlijk verhaal. Er werd gezegd dat een wildeman gedurende acht jaar het land regeerde. Toen werd zijn identiteit bekend. Door hem kamen vele brahmanen in dit land om. Toen ik dat hoorde voelde ik me ook beoedeld en ben vanaf dat moment aan het vasten. Alleen vandaag stop ik ermee." De gast bleef die nacht bij Gādhi en vertrok de volgende dag.

Gādhi vervolgde zijn overdenking: "Wat ik zag in een hallucinatie, werd door mijn gast gezien als een feitelijke gebeurtenis! Ah, ik moet het verhaal eerst eens voor mezelf onderzoeken." Nadat hij aldus besloten had ging Gādhi eerst snel naar Bhūtamaṇḍalam. Mensen die een hoog ontwikkeld bewustzijn hebben, kunnen door de juiste eigen inspanning bereiken wat ze in de geest zichtbaar maken; Gādhi zag dus, nadat hij zijn bestemming bereikt had, alles wat hij in zijn verbeelding gezien had.

Hij zag daar een dorp dat een grote indruk had achter gelaten in zijn bewustzijn. Hij zag het huis van het stamlid (hijzelf) en de verschillende dingen die hij gebruikt had. Het huis was in zeer slechte staat. Hij zag de botten van de dieren die door zijn familie waren gegeten; gedurende enige tijd zag hij die afschuwelijke plaats, die werkelijk leek op een kerkhof. Hij ging naar een naburig dorp en vroeg de dorpelingen "Weten jullie ook iets van de man die in dat gindse huis leefde?" De dorpelingen antwoordden: "Wijze man, natuurlijk weten we dat. Er woonde een lelijk uitzienende trotse wildeman tot op hoge leeftijd in dat huis. Toen hij al zijn familieleden had verloren, vertrok hij en werd koning over Kira en regeerde daar gedurende acht jaar. Er werd ontdekt wie hij was en daardoor stierven velen en ook hij doodde zichzelf."

Toen hij dit hoorde was Gādhi hoogst verbaasd. Hij reisde naar het koninkrijk Kīra en ondervroeg de inwoners: "Werd dit land een tijdje geleden geregeerd door een wilde?" Zij antwoordden opgetogen, "O ja, en hij regeerde acht jaar, doordat hij was uitgekozen door de koninklijke olifant! Toen zijn identiteit ontdekt werd, pleegde hij zelfmoord. Dat was twaalf jaar geleden."

Gādhi verliet de stad onmiddellijk en vertrok naar een berggrot daar vlakbij en gaf zich over aan intense boetedoening. Spoedig verscheen heer Viṣṇu voor hem en vroeg hem te vragen om een gunst, wat hij maar wilde. Gādhi vroeg de Heer: "De hallucinatie die ik had, was als in een droom. Hoe ziet het eruit in de wakende staat?"

De Heer sprak:

O Gādhi! Dat wat je nu ziet is een illusie: het is waarlijk niets anders dan het Zelf, maar dan waargenomen door een geest die niet gezuiverd is en de waarheid niet gerealiseerd heeft. Het is alleen de geest die wordt ervaren als droom, illusie, ziekte enz. In de geest zijn talloze 'gebeurtenissen' als bloemen aan een struik in volle bloei. Is het dan een wonder dat de geest, die ontelbare gedachten en vormen bevat, in staat is het idee 'ik ben een wildeman' te manifesteren? Zo manifesteert dezelfde geest andere ideeën als 'ik heb een brahmaan te gast, die het een verhaal vertelde enz.' en 'ik ga naar Bhūtamaṇḍalaṁ' en 'ik ben nu in het koninkrijk Kīra'. Dit alles was slechts hallucinatie! Dus, O wijze, heb je beide vormen van illusie gezien: de ene waarvan je zelf dacht 'Het is een illusie', en de andere die werkelijk lijkt – beide zijn in waarheid illusies. Je onderhield je niet met een gast en ging nergens heen! Dit was ook allemaal illusie. Je bent echt niet in Bhūtamaṇḍalaṁ geweest of in Kīra – ook dat was illusie.

O Gādhi, deze dingen worden gereflecteerd in je geest hoewel ze onafhankelijk van jou plaats vonden, zoals er een toevallig verband lijkt te bestaan tussen de kraai die landt in de kokosnotenboom en de kokosnoot die valt. Dus vertellen ze hetzelfde verhaal wat je als jouw verhaal beschouwt! Die toevalligheid is niet ongewoon: soms wordt dezelfde illusie door velen waargenomen. Soms hebben mensen dezelfde droom; vele mensen ervaren dezelfde hallucinatie en vele dronkenlappen ervaren tegelijkertijd dat de wereld om hen heen draait. Verschillende kinderen spelen tegelijkertijd hetzelfde spel.

Wat je zag in Bhūtamaṇḍalaṁ en Kīra was mogelijk werkelijk. Het stamlid Kaṭanja werd inderdaad een tijd geleden geboren. Hij verloor zijn metgezellen en werd koning in Kīra. Dit alles werd gereflecteerd in jouw bewustzijn. Zoals de geest ook soms vergeet wat hij heeft ervaren, denkt hij ook dingen te hebben ervaren die hij nooit gezien heeft. Evenals we dromen en verbeeldingen zien, ervaren we hallucinaties zelfs gedurende de wakende staat. Hoewel Kaṭanja enkele jaren geleden leefde, lijkt het in je bewustzijn nu te zijn.

Aangezien je nog niet volledig verlicht bent, houdt de geest zich vast aan het waarnemen van de objecten. Sta op en mediteer intens gedurende tien jaar.

Gādhi begaf zich in diepe meditatie en bereikte zelfrealisatie.

Vāsiṣṭha vervolgde:

Deze kosmische illusie (Māyā) schept grote misleiding en is van nature onevenwichtig. Het is ontzettend moeilijk dit te begrijpen. Wat is de vergelijking tussen een hallucinatie die slechts een uur duurt als een droom en een heel leven als stamlid met alle verschillende ervaringen? Nogmaals, hoe kunnen we een verband leggen tussen dat wat gezien wordt in die hallucinatie en dat wat gezien wordt 'pal voor onze ogen'? Of wat is waarlijk onwerkkelijk en wat heeft echt een feitelijke verandering ondergaan? Daarom zeg ik je, O Rāma, deze kosmische illusie brengt de niet waakzame geest in talloze moeilijkheden.

Rāma vroeg:

Maar, O wijze, hoe kan men dit wiel van kosmische illusie tegenhouden, dat met zo'n enorme kracht rondwentelt?

Vāsiṣṭha antwoordde:

O Rāma, de geest is de naaf van dit fictieve wiel en schept misleiding in de geest van de misleiden. Door standvastig die naaf tegen te houden door intense inspanning en intelligentie, komt het hele wiel tot stilstand. Wanneer de beweging in de naaf gestopt is, draait het wiel niet langer; wanneer de geest stil is, houdt de illusie op. Degene, die deze truc niet kent en niet beoefent, ondergaat eindeloze ellende. Wees je gewaar van het moment dat de waarheid gezien wordt; dan eindigt de ellende.

De ziekte die waarneming van de illusoire wereld is, wordt slechts genezen door beheersing van de geest. Dat is het enige medicijn. O Rāma, stop dus alle activiteiten zoals een pelgrimstocht, goede gaven en offers en breng de geest onder controle voor je eigen bestwil. Deze wereldverschijning huist in de geest zoals ruimte in een pot; als de pot gebroken is, verdwijnt de illusoire ruimte en als de geest ophoudt te bestaan, houdt het concept 'wereld' ook op. Zoals een insect, dat gevangen zit in de pot, zijn bewegingsvrijheid terug krijgt wanneer de pot gebroken is, zul jij ook bevrijd zijn, wanneer de geest, samen met de wereldillusie erin, ophoudt te bestaan.

Leef in het heden met je bewustzijn ieder moment naar buiten gericht maar zonder enige inspanning; wanneer de geest stopt zich te verbinden met verleden en toekomst wordt hij leeg. Wanneer de geest van moment tot moment zich richt op wat is en het onmiddellijk zonder inspanning laat vallen, wordt hij eindelijk leeg, vol zuiverheid. Slechts zolang de geest geagiteerd blijft, ervaart hij de verscheidenheid van zijn eigen projecties en uitbreiding zoals de regen

slechts valt zolang er wolken zijn. En alleen zolang het oneindige bewustzijn zichzelf begrenst in een eindige geest vinden agitatie en uitbreiding plaats. Weet dat, wanneer het bewustzijn stopt zich te laten begrenzen tot een beperkte geest, de wortels van de cyclische wereldillusie (van geboorte en dood) worden verbrand en er volmaaktheid is.